

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 196: Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter. (Implementering af Rotterdamkonventionen m.v.).

Af miljøministeren (Hans Christian Schmidt). (FremSAT 20/3 2003).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Eyvind Vesselbo (V):

I 1998 underskrev Danmark Rotterdamkonventionen. Formålet med dette lovforslag er at implementere konventionens regler om eksportanmeldelser. Hovedprincippet i konventionen er det forudgående informerede samtykke. Det drejer sig om, at man indfører det forudgående informerede samtykke i forbindelse med international handel med visse farlige kemikalier og pesticider. Formålet er især at beskytte ulandene i forbindelse med import af visse farlige kemikalier og pesticider. Det sker, ved at landene forud for importen får mulighed for at frasige sig importen eller træffe de fornødne sikkerhedsforanstaltninger.

Lovforslaget her drejer sig om overholdelse af konventionens regler om anmeldelse af eksport af kemikalier, som ikke er reguleret på fællesskabsplan, men alene er forbudte og strengt regulerede efter særlige nationale regler i de enkelte medlemslande.

Med lovforslaget foreslås det at indføre en pligt til, at eksportøren forud for eksport af kemiske stoffer og produkter, der er forbudt eller underkastet strenge restriktioner i henhold til danske regler, skal indgive en eksportanmeldelse.

Eksportanmeldepligten skal også omfatte varer, der indeholder visse kemiske stoffer og produkter. Dette rækker ud over konventionens mindste krav, men det er kun naturligt, at Danmark implementerer de nationale dele af konventionen på samme niveau, som fællesskabet har valgt i forhold til EU-reguleringen.

Pligten til at anmelde eksporterne vil blive bygget op omkring en offentligt tilgængelig liste, som eksportørerne kan orientere sig i for at afgøre, om der knytter sig eksportanmeldepligt til det kemiske stof eller produkt, som ønskes eksporteret.

Kl. 18.55

Det ser ud til, at Rotterdamkonventionen træder i kraft med udgangen af i år, idet de fornødne 50 lande til den tid forhåbentlig har ratificeret.

Med disse ord ser jeg frem til en positiv behandling af lovforslaget i udvalget.

Jytte Wittrock (S):

Et rent miljø og et godt helbred er afgørende for vores livskvalitet. Der er en tæt sammenhæng mellem det miljø, der omgiver os, og vores sundhedstilstand. Et rent miljø, sunde fødevarer osv. er med til at styrke vores helbred og give os den energi og det overskud, som er nødvendigt for at leve et sundt og et aktivt liv.

Vi Socialdemokrater vil forebygge de negative miljøfaktors virkning på sundheden. Rotterdamkonventionen er i overensstemmelse med vores målsætning om at sikre et højt beskyttelsesniveau for alle.

Rotterdamkonventionen er et internationalt skridt i den rigtige retning. Det grundlæggende princip i konventionen er, at eksport af et kemikalie, der er forbudt eller underkastet strenge restriktioner, og som er anført i konventionen, kun kan finde sted med importørens forudgående samtykke.

Konventionen omfatter kemiske stoffer, der af sundheds- eller miljømæssige årsager nationalt er blevet forbudt eller underkastet strenge restriktioner af konventionens parter.

Konventionen indeholder en procedure for indhentning af oplysninger om og offentliggørelse af importlandenes beslutninger om, hvorvidt landet ønsker at modtage fremtidige forsendelser af et givet kemikalie. Konventionen fastlægger endvidere, at disse kemikalier underlægges krav om mærkning, som tydeligt angiver eventuelle risici eller farer for sundhed og miljø.

Med større viden og oplysning om miljøfaktorerens betydning for sundheden kan vi bedre forhindre handel med flere og flere sundhedsfarlige stoffer og produkter. Resultatet er en fortsat forebyggende indsats over for problematiske kemikalier og andre negative miljøfaktorer.

Så Socialdemokratiet kan derfor anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Jørn Dohrmann (DF):

Man kan spørge sig selv om, hvad det hjælper at gøre en stor indsats mod kemikalier og farlige stoffer herhjemme, hvis man ikke gør en stor indsats i udlandet. Og med dette lovforslag foreslås det bl.a., at der indføres en pligt til at indgive en eksportanmeldelse, så man ved, hvor disse kemikalier eksporteres til.

Det foreslås også, at miljøministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for anmeldte ordningen for derigennem at beskytte sundhed og miljøet som bidrag til en forsvarlig anvendelse af de farlige kemikalier. Alt sammen nogle gode tiltag og initiativer, der dog ikke fritager nogen for ansvar, hvis kemikalierne anvendes på en uforsvarlig måde, så det både skader natur og mennesker.

Det er imidlertid vigtigt, at så mange lande som overhovedet muligt er med til at lave en fælles ordning omkring ind- og udførsel af farlige kemikalier. Hvis man på den måde og med disse ændringer til lovforslaget er med til at præcisere, hvem der har ansvaret, så ser vi meget positivt på det.

En anden positiv effekt, som Dansk Folkeparti ser ved disse ændringer, er, at kemikalier kun kan importeres, når den importerende part har givet sin accept, og når eksporten anmeldes senest 30 dage, inden den første eksport til landet sker. Så det er ikke sådan, at eksportøren kan stå og vifte med papirerne, når selve forsendelsen af kemikalierne sker.

Denne regel giver en stor sikkerhed for, at myndighederne i det pågældende land har haft tid til at overveje situationen meget nøje, inden de siger ja til de farlige kemikalier.

Dansk Folkeparti ser positivt på de initiativer, der går ud på at beskytte miljøet og sundhed mest muligt, også for de importerende lande. Med dette lovforslag giver man mulighed for, at man forud for en import af visse kemikalier tager de nødvendige forholdsregler, og dermed øger man det miljø- og sundhedsmæssige sikkerhedsniveau i de pågældende lande. Det er vi meget positive over for.

Kl. 19.00

Forurening kender som bekendt ingen grænser, og derfor mener Dansk Folkeparti, at miljøproblemer skal ses som en helhed i hele verden. Der må ikke være nogen tvivl om, at Dansk Folkeparti mener, at hensynet til miljøet skal veje meget tungt, og vi skal strække os langt for at bevare det gode grundvand ikke kun i Danmark, men også i andre lande.

Så vi støtter forslaget.

Else Theill Sørensen (KF):

Da vores ordfører, fru Helle Sjelle, på grund af sygdom desværre er forhindret i at være til stede, skal jeg på hendes vegne meddele, at Det Konservative Folkeparti støtter forslaget.

Jørn Jespersen (SF):

I SF synes vi naturligvis, at det er godt og et fremskridt, at den såkaldte PIC-aftale, altså det forhold, at man er enig i landene om at fortælle hinanden, når man eksporterer farlige kemikalier, nu ser ud til at kunne blive en egentlig konvention med bindende regler, bl.a. i kraft af at EU og Danmark vil ratificere.

Vi synes også, det er godt, at man både fra EU's side og fra Danmarks side går videre end påkrævet i konventionsteksten. Vi har bemærket, at Dansk Industri og Cheminova er imod, hvad man kalder dansk enegang. Det er for os et helt uforståeligt synspunkt, for det, der er tale om, er jo, at der er stoffer, som i Danmark er forbudte eller regulerede, og så fortæller vi andre lande, at sådan forholder det sig og giver dem dermed mulighed for at forholde sig til vores oplysninger og til baggrunden for dem.

Det er jo kun en slags forbrugerinformation, oven i købet forbrugerinformation fra et land med en høj kapacitet på miljøområdet til i mange tilfælde lande med en meget mindre kapacitet. Vi synes, det vil være direkte moralsk forkert og uansvarligt ikke at give den slags oplysninger til de pågældende lande. Så vi vil godt tage afstand fra Dansk Industris og Cheminovas argumentation og sprogbrug på området.

Vi støtter forslaget, men der er en række ting, vi godt vil have afklaret under udvalgsarbejdet. For det første synes vi, der er en vis uklarhed om, hvornår der skal informeres fra dansk side til importlandene, når der er tale om en regulering.

Der bliver talt om streng regulering. Hvornår er det en streng regulering, og hvornår er det ikke en streng regulering? Vil det være noget,

der bliver udarbejdet objektive regler for? Eller vil der være tale om et mere ad hoc-skøn fra ministerens og ministeriets side, der eventuelt kunne være påvirkeligt af de synspunkter, som producenter og forskellige erhvervsorganisationer måtte fremføre i den pågældende situation?

Vi synes også, det ville være rart at få svar på spørgsmålet: Hvorfor skal man ikke altid, når stofferne er reguleret, oplyse om det, sådan at det importerende land selv kan tage stilling til vores regulering og til baggrunden for den og tage stilling til, om de ønsker at tage initiativer i den sammenhæng?

Der er også, så vidt vi kan se, et uafklaret spørgsmål omkring stoffer, som bliver produceret og eksporteret fra Danmark, men som der ikke er ansøgt om godkendelse til i Danmark. Det er muligt, at der er logik i systemet, men vi vil i hvert fald meget gerne have nærmere belyst, hvordan informationsproceduren i sådan et tilfælde tænkes at fungere.

Det, vi især selvfølgelig er interesseret i, er stoffer, som i givet fald, hvis der var ansøgt om godkendelse til brug i Danmark, ville have været underlagt en regulering, men hvor der ikke er en sådan, fordi der ikke har været en ansøgning.

Vi synes også, at det er værd at se på, om der ikke burde være en egentlig accept fra det importerende lands side i stedet for blot en information, som man så kan handle ud fra. Vi skal jo huske på, at det i mange tilfælde er lande uden for OECD med meget mindre kapacitet, og derfor kunne det være fornuftigt at overveje, om der ikke skal være en egentlig accept af importen, før vi vil acceptere den eksporteret fra Danmark.

Det sidste spørgsmål, jeg vil pege på, er stoffer som f.eks. bly, der er nævnt, hvor der er tale om mange forskellige anvendelser, ulovlige, regulerede og lovlige imellem hinanden. Her siger man netop, at der, fordi det er så komplekst, ikke skal være tale om information ved eksport. Igen: Hvorfor egentlig ikke? Vil det ikke være rimeligt at tage stilling til, hvad det er for en anvendelse, der eksporteres til, og gøre opmærksom på, hvad det er for reguleringer, vi har i Danmark?

Vi håber som sagt på svar på nogle af de spørgsmål enten fra ministeren i dag eller – det er nok mere sandsynligt – via et grundigt udvalgsarbejde. Men vi er under alle omstændigheder positive over for forslaget.

Formanden:

Så er vi åbenbart fremme ved hr. Mogens Nørgård Pedersen som ordfører.

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

Kristeligt Folkeparti er naturligvis positivt indstillet over for forslaget om at implementere Rotterdamkonventionens bestemmelser i dansk lovgivning, således at Danmark kan ratificere konventionen.

I en tid, hvor det fælles og fremadrettede fodslag fra Rio synes at være forsvundet, finder Kristeligt Folkeparti det positivt, at vi med implementeringen af Rotterdamkonventionen faktisk opfylder dele af kapitel 19 i Agenda 21. Selv om det ikke er det mest vidtgående initiativ, man kan udlede af Agenda 21 eller Rioerklæringen, så er det trods alt glædeligt, at denne sag bliver til noget.

Kristeligt Folkeparti finder det utrolig vigtigt, at håndteringen af kemikalier og pesticider i den internationale handel foregår så miljøforsvarligt som overhovedet muligt. Selv om vi godt kunne forestille os, at reglerne kunne have været strammere endnu, så er Rotterdamkonventionen og forslaget her et godt og nødvendigt skridt på vejen for at undgå, at ulandene ud over at være de økonomiske tabere i den internationale handel også bliver de miljømæssige tabere.

Kristeligt Folkeparti er derfor positivt indstillet over for forslaget og vil under udvalgsbehandlingen søge at afklare eventuelle spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg har lovet Enhedslistens ordfører, som ikke kan være til stede, at meddele, at partiet støtter forslaget og ønsker de samme spørgsmål, som jeg nævnte, belyst under udvalgsarbejdet.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den positive modtagelse af lovforslaget. Danmark har jo i 1998 underskrevet Rotterdamkonventionen, og formålet med det lovforslag, vi behandler i dag, er jo at implementere konventionens regler om eksportanmeldelser, så Danmark kan ratificere konventionen i år.

Konventionens grundlæggende princip er det forudgående informerede samtykke eller i den engelske udgave Prior Informed Consent, og konventionen indførte forudgående informeret

samtykke i forbindelse med international handel med visse farlige kemikalier og pesticider. Formålet er især at beskytte ulandene i forbindelse med import af visse farlige kemikalier og pesticider, og det sker ved, at landene forud for importen får mulighed for at frasige sig importen eller træffe de fornødne sikkerhedsforanstaltninger. Så princippet er altså, at man får mulighed for at kunne frasige sig importen.

Det mener jeg er et godt og sundt princip, som jeg også kan høre at ordførerne er enige i. Under det danske EU-formandskab er det lykkedes at færdigforhandle og vedtage EU's forordning om eksport og import af farlige kemikalier, der implementerer konventionens regler i EU, endda, og det vil jeg gerne kvittere for, uden at skulle igennem en forsinkende anden læsning i Parlamentet. Forordningen blev vedtaget i december 2002, og herved er vejen banet for en dansk ratifikation af konventionen.

Forordningen er umiddelbart gældende i medlemslandene, men der er et hjørne af konventionen, som forordningen ikke dækker, og som derfor må implementeres i den nationale lovgivning, for at vi fuldt ud kan leve op til konventionens regler. Det drejer sig om overholdelse af konventionens regler om anmeldelse af eksport af kemikalier, som ikke er reguleret på fællesskabsplan, men alene er forbudte eller strengt regulerede – det spørgsmål, som blandt andre også hr. Jørn Jespersen er inde på – efter særlige nationale regler i de enkelte medlemslande.

Med lovforslaget foreslås det derfor at indføre en pligt til, at eksportøren forud for eksport af kemiske stoffer og produkter, der er forbudte eller underkastet strengere restriktioner i henhold til de danske regler, skal indgive en eksportanmeldelse.

Samtidig foreslås, at eksportanmeldepligten også skal omfatte varer, der indeholder visse kemiske stoffer og produkter. Det sidste krav rækker ud over konventionens mindstekrav, og jeg har valgt det niveau for den danske implementering, fordi jeg synes, at det kun er naturligt, at Danmark implementerer de nationale dele af konventionen på det samme niveau, som Fællesskabet har valgt i forhold til EU-reguleringen. Det er et synspunkt, som vi jo også deler, kunne jeg forstå på ordførerne.

Det vil også være meget upraktisk, må vi sige, for både virksomhederne og myndighederne at skulle operere med et anderledes regelsæt for de tilfælde, hvor eksportanmeldelserne sker ef-

ter de særlige danske regler. Så pligten til at anmelde eksportererne vil blive bygget op omkring en offentlig tilgængelig liste, som eksportørerne kan orientere sig i for at afgøre, om der knytter sig eksportanmeldepligt til det kemiske stof eller produkt, som ønskes eksporteret.

Kl. 19.10

Dette er nu bygget ind i lovforslaget, efter at en række parter, herunder også fra erhvervslivet, under høringen gav udtryk for et ønske om større overskuelighed. Ordningen vil blive nærmere fastlagt i en kommende bekendtgørelse.

Der vil blive tale om et system, hvor eksportøren udfylder et skema under en række basisoplysninger, der skal indsendes til Miljøstyrelsen. Vi vil så herefter sørge for det videre i forhold til importlandets myndigheder. Derudover vil der blive fastsat regler om, at eksportørerne skal foretage årlige indberetninger om de mængder, der eksporteres, og hvem der eksporteres til.

Under den eksterne høring af lovforslaget har især erhvervslivets organisationer givet udtryk for, at der er behov for en dialog om de administrative konsekvenser af anmeldedor- dningen.

Jeg er naturligvis også interesseret i, at ordningen administreres så smidigt som muligt, og af lovforslaget fremgår det derfor nu, at den bekendtgørelse, der vil fastsætte de nærmere regler, vil blive forelagt enten en testgruppe eller et fokuspanel, før den udstedes.

Samtidig foreslås reglerne om hæftestraf i loven om kemiske stoffer og produkter ophævet. Det har intet at gøre med Rotterdamkonventionen, men skyldes alene, at hæftestrafpen som strafart er blevet afskaffet den 1. juni 2001. Ændringen er altså ikke et udtryk for, at strafniveauet i konkrete sager vil blive ændret i forhold til den hidtidige praksis.

Lad mig runde af med at nævne, at der er udsigt til at Rotterdamkonventionen træder i kraft ved udgangen af i år, idet de fornødne 50 lande til den tid forhåbentlig har ratificeret. Jeg håber på Folketingets velvillige assistance til, at Danmark kan bidrage hertil.

I tilknytning hertil vil jeg til slut nævne, at der tillige er udsigt til en snarlig dansk ratifikation af Stockholmkonventionen om POP-stofferne. Vi forventer i løbet af de næste 14 dage at sende de nødvendige bekendtgørelser i høring, og når høringsfasen er slut og reglerne har været forelagt Europa-Kommissionen, vil Danmark også kunne ratificere Stockholmkonventionen.

Der var fra de fleste ordførere en klar tilkendegivelse, jeg synes faktisk fra alle, om at støtte forslaget. Og fra hr. Jørn Jespersen var også et ønske om undersøgelse af nogle specifikke spørgsmål. Det vil jeg gerne kvittere for, at det vil vi gerne være behjælpelige med. Hr. Jørn Jespersen nævnte nogle ting, og jeg synes godt, at de kan tjene til, at vi vender dem med hinanden for at se, om vi måske skal stramme op nogle steder.

Det er jo klart, at det er et valg her, man har truffet, og jeg synes bestemt, at det fortjener, at vi prøver at vende det med hinanden i udvalget, så det er jeg også meget indstillet på.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 102:

Forslag til folketingsbeslutning om genindførelse af et statsligt tilsyn til kontrol af, at prismærkningsloven overholdes.

Af Mogens Nørgård Pedersen (KRF) m.fl.
(Fremsat 26/2 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Kristeligt Folkeparti har den 26. februar 2003 fremsat forslag til folketingsbeslutning om genindførelse af et statsligt tilsyn til kontrol af, at prismærkningsloven overholdes.

Ifølge prismærkningsloven skal der i detailforretninger være tydelig oplysning om en vares pris inklusive moms og andre afgifter. Denne

oplysning kan gives ved mærkning eller skiltning. Loven indeholder endvidere særlige oplysningskrav i forbindelse med organiseret rabat- og kredittøb.

Der er i medfør af loven udstedt en række bekendtgørelser om prisoplysninger og fakturering vedrørende tjenesteydelser.

Administrationen af prismærkningsloven blev den 1. januar 1991 overført fra Monopoltilsynet til Forbrugerstyrelsen. Tilsynet med lovens overholdelse blev ophævet, idet Folketinget forudsatte, at overholdelse af reglerne fremover kunne sikres gennem selvjustits inden for brancherne, vågne forbrugere og offentlig information.

Da prismærkningsloven blev overført til Forbrugerstyrelsen, blev der således lagt vægt på, at offentlig information er et element, der skal bidrage til lovens overholdelse. Både Forbrugerstyrelsen og Forbrugerinformation giver oplysning om prismærkning som led i den almindelig informationsvirksomhed.

Klare prisoplysninger er ikke bare et krav efter loven, men også en væsentlig forudsætning for gode kundeforhold. Detailhandlerne har derfor en væsentlig interesse i at sikre forbrugere klare og tydelige prisoplysninger.

Endelig er lovens bestemmelser strafbelagt. Enhver kan således indgive en politianmeldelse. Det vil sige, at både forbrugere, virksomheder og organisationer kan indgive en politianmeldelse, hvis den erhvervsdrivende ikke overholder prismærkningslovens regler.

Kl. 19.15

Loven indeholder, som forslagsstillerne påpeger, nogle meget væsentlig regler, der medvirker til at sikre prisgennemsigtighed på markedet, hvilket også er til gavn for priskonkurrencen.

Reglerne giver forbrugere mulighed for at sammenligne priser på varer, så man lettere kan gøre det mest fordelagtige køb. Jeg vil gerne understrege, at jeg lægger meget vægt på, at prismærkningsloven overholdes.

Der er som led i regeringens forbrugerpolitiske oplæg, »Ny forbrugerpolitik«, lagt op til en styrkelse af virksomhedernes adgang til målrettet information om forbrugerforhold. Disse oplysninger vil blive givet i tilknytning til en kommende erhvervsportal og forbrugerportalen. Dette initiativ vil naturligvis også omfatte prismærkningslovens regler og være et led i sikringen af lovens efterlevelse.

I »Ny forbrugerpolitik« fremgår det endvidere, at regeringen vil forenkle og modernisere